

Antagningsordning

Beslutad av Högskolestyrelsen
2011-04-15
Dnr 10-1551/07

INNEHÅLL

1.	Inledning	4
2.	Tillträde/behörighet	5
2.1	Allmänt	5
2.2	Grundnivå	5
2.2.1	Grundläggande behörighet	5
2.2.1.1	Utbildning för nybörjare	5
2.2.1.2	Utbildning för andra än nybörjare	5
2.2.2	Särskild behörighet	5
2.2.2.1	Utbildning för nybörjare	5
2.2.2.2	Utbildning för andra än nybörjare	6
2.3	Avancerad nivå	6
2.3.1	Allmänt	6
2.3.2	Grundläggande behörighet	6
2.3.3	Särskild behörighet	7
2.4	Reell kompetens	7
2.5	Motsvarandebedömning	8
2.6	Undantag från behörighetsvillkor	8
3.	Urval	9
3.1	Allmänt	9
3.2	Grundnivå	10
3.2.1	Utbildning för nybörjare	10
3.2.2	Utbildning för andra än nybörjare	11
3.3	Avancerad nivå	11
4.	Särskilda antagningsfrågor	12
4.1	Studiernas påbörjande	12
4.2	Anstånd	12
4.3	Studieuppehåll	12
4.4	Studieavbrott	12
4.5	Poängbegränsning/takvärden och parallelläsning	13

4.6	Antagning till senare del av program	13
4.7	Reservantagning/kompletterande antagning	13
4.8	Svarskrav	13
4.9	Sen anmälan	14
4.10	Inställande av utbildning	14
4.11	Byte av utbildningsplats	14
4.12	Komplettering av betyg	14
4.13	Likvärdiga meriter	14
4.14	Förhållande mellan behörighets- och examensbedömning	14
4.15	Förtur	14
4.16	Överintag	15
4.17	Bedömning vid annan högskola	15
5	Övrigt	16
5.1	Överklagande	16
5.2	Övergångsregler	16
Bilagor		
Bilaga 1	Urvalsmodeller	17
Bilaga 2.	Urvalsgrupper	18

1. INLEDNING

Med antagningsordning avses de regler för tillträde till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå som Högskolan i Gävle (HiG alternativt Högskolan) tillämpar. Detta avser dels regler om ansökan, behörighet, undantag från behörighetsvillkor samt urval dels hur beslut om antagning och undantag från behörighetsvillkor fattas och hur beslut om behörighet överklagas enligt Högskoleförordningen (HF 6:3, 2010:1064).¹ Högskoleverket har dessutom utfärdat föreskrifter om urval, områdesbehörigheter, anstånd och studieuppehåll i Högskoleverkets författningssamling (HSVFS)² som gäller generellt för högskolor och universitet inom landet. Förutom återgivande av centrala bestämmelser (i HF och HSVFS) är antagningsordningen kompletterad med lokala föreskrifter.

Vid sidan av de formella reglerna finns bedömningshandböcker³ som utarbetats i samarbete mellan Verket för högskoleservice (VHS) och landets universitet och högskolor. I dessa finns riktlinjer och anvisningar som berör bedömning, behörighet och urval beträffande sökande med svensk och utländsk förutbildning. Högskolan följer dessa rekommendationer.

Antagning till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå kan avse kurser eller utbildningsprogram (HF 7:1). Högskolan har uppdragit åt VHS att hantera visst antagningsarbete. HiG svarar dock för merparten av antagningsarbetet och för den kompletterande antagningen. Högskolan är antagningsmyndighet för all utbildning vid lärosätet, även för de utbildningar där ansökningarna handläggs av VHS.

Den som vill bli antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå ska anmäla det inom den tid och i den ordning som Högskolan bestämmer. Frågor om antagning avgörs av Högskolan. Därvid gäller ett maskinellt framtaget antagningsbesked som högskolans beslut (HF 7:4). Den som är antagen till kurs eller utbildningsprogram ska påbörja studierna den termin som anges i antagningsbeslutet. Om student inte infinner sig till studiestart eller inte meddelar förhinder ska utbildningsplatsen anses som förverkad. Den som har förhinder av något slag att påbörja ett utbildningsprogram kan i vissa fall ansöka om anstånd. För registrering finns särskilda anvisningar fastställda.⁴

För att bli antagen krävs i vissa fall att anmälningsavgift och studieavgift har erlagts. Vilka som ska betala avgift regleras i Förordningen om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor (avgiftsförordningen).⁵ Avgift ska tas ut av så kallad tredjelandsmedborgare, det vill säga en person som vid tidpunkten för anmälan inte är medborgare i en stat som omfattas avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz. Dock finns vissa undantag, se § 2 avgiftsförordningen. Avgift kan vid vissa skäl återbetalas. Om studieavgiften inte betalats inom den tid högskolan anger ska en student enligt förordningen stängas av från fortsatta studier.

Deltagare i uppdragsutbildning omfattas inte av antagningsordningen. Uppdragsutbildning regleras genom särskilda förordningar⁶ och av högskolan fastställda lokala riktlinjer⁷.

¹ [Högskoleförordning \(1993:100\)](#)

² [Högskoleverkets författningssamling](#)

³ [Bedömningshandboken för antagning till högskoleutbildning 2011-2012](#) och [Bedömningshandboken för utländsk förutbildning 2011](#)

⁴ [Anvisningar för registrering](#)

⁵ [Förordning om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor \(2010:543\)](#)

⁶ [Förordning om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor \(SFS 2002:760\)](#) och

[Förordning om uppdragsutbildning för fortbildning av lärare \(SFS 2007:223\).](#)

⁷ [Riktlinjer för uppdragsutbildning](#)

2. TILLTRÄDE/BEHÖRIGHET

2.1 Allmänt

För tillträde till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå krävs att den sökande har grundläggande behörighet samt därutöver uppfyller de särskilda behörighetskrav som kan vara angivna. Grundläggande och särskild behörighet kan uppnås genom formell behörighet (exempelvis gymnasiebetyg och akademiska meriter), motsvarandebedömning och reell kompetens. Om en sökande har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utan att uppfylla behörighetsvillkoren får Högskolan besluta om undantag från något eller några behörighetsvillkor (HF 7:2-3). Behörighet för kurser och utbildningsprogram ska anges i kursplaner och utbildningsplaner. Beslut om behörighet fattas i samband med att kursplaner och utbildningsplaner fastställs.

2.2 Grundnivå

2.2.1 Grundläggande behörighet⁸

2.2.1.1 Utbildning för nybörjare

Med utbildning på grundnivå som vänder sig till nybörjare avses utbildning som väsentligen bygger på de kunskaper som inhämtats på gymnasienivå eller motsvarande, det vill säga utbildning som inte kräver tidigare högskolestudier. Undantag från detta kan gälla konstnärlig utbildning (HL 1:8).⁹ Kraven för grundläggande behörighet till utbildning på grundnivå som vänder sig till nybörjare i högskolan framgår närmare av högskoleförordningen (HF 7: 5-6). Kraven får avse kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella program eller motsvarande kunskaper och andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

2.2.1.2 Utbildning för andra än nybörjare

Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare har den som uppfyller kraven för grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare (HF 7:24).

2.2.2 Särskild behörighet

2.2.2.1 Utbildning för nybörjare

Den särskilda behörigheten för utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare ska uttryckas i områdesbehörigheter, det vill säga kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan samt eventuellt andra villkor (HF 7: 9-10). Högskoleverket reglerar de områdesbehörigheter som finns och vilken områdesbehörighet som ska gälla för en utbildning som leder till yrkesexamen.¹⁰ För övriga utbildningar bestämmer Högskolan själv vilka behörighetskrav som ska gälla. De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella program eller motsvarande kunskaper. De får också gälla andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för. Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig den sökta utbildningen (HF 7: 8).

⁸ Föreskrifter om grundläggande behörighet och urval (HSVFS 2009:1)
Konsoliderad version om HSVs föreskrifter om grundläggande behörighet och urval

⁹ Högskolelag (1992:1434)

¹⁰ Högskoleverkets föreskrifter om områdesbehörigheter (HSVFS 2007:8) och Föreskrifter om ändring i Högskoleverkets föreskrifter om områdesbehörigheter (HSVFS 2011:1)

Om det finns särskilda skäl (de särskilda behörighetskraven kan exempelvis inte anpassas till en områdesbehörighet) får Högskoleverket medge att Högskolan ställer upp andra krav för tillträde till en viss utbildning än de som följer av de områdesbehörigheter som behövs för den utbildningen (HF 7:11).

Särskild behörighet för kurser som vänder sig till nybörjare fastställs av Högskolan. Krav för särskild behörighet för tillträde till en kurs ska anges i kursplanen. Kurs för vilken särskild behörighet anges som villkor för antagning till en annan kurs ska vara avklarad med godkänt resultat. Först då kan en student antas till sökt kurs. Sökande till kurs, där behörighetsgivande kurs ges före den sökta kursen inom samma termin, blir behörig på villkor att sökande är antagen och registrerad på den behörighetsgivande kursen.

2.2.2.2 Utbildning för andra än nybörjare

De krav på särskilda förkunskaper som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen (HF 7: 25). Den särskilda behörigheten kan bestå av kunskaper från gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper, kunskaper från högskolekurser och andra villkor som är av betydelse för utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för. Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Högskolan får bestämma vilka krav som ska ställas. Vid HiG gäller att utbildning som inte vänder sig till nybörjare i högskolan kräver tidigare högskoleutbildning.

2.3 Avancerad nivå

2.3.1 Allmänt

Utbildning på avancerad nivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper (HL 1:9). Samma principer ska tillämpas för att reglera tillträde till utbildning på avancerad nivå oberoende av om den erbjuds i kurs- eller programform. Studenter som avlagt magisterexamen och söker till ett masterprogram inom samma eller närliggande område kan ansöka om tillgodoräknande.

2.3.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet för tillträde till ett utbildningsprogram som leder till generell eller konstnärlig examen på avancerad nivå är en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng (hp), motsvarande utländsk examen eller svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet som ger förutsättning att klara utbildningen. En sökande kan beviljas undantag från kravet på avlagd examen om hon/han bedöms uppfylla fordringar för examen, men examensbeviset på grund av särskilda omständigheter inte hunnit utfärdas (HF 7: 28).

Grundläggande behörighet till ett utbildningsprogram som leder till en sådan yrkesexamen på avancerad nivå som förutsätter viss legitimation eller viss tidigare avlagd examen har den som fått sådan legitimation eller avlagt angiven examen. För Högskolan gäller att sökande som vid tidpunkten för anmälan inte uppfyller fordringarna för examen kan antas med villkor att examensfordringarna är uppfyllda inte senare än tre veckor efter utbildningens start. Undantag härifrån kan medges av Högskolan. Utländska sökande som är i behov av beslut om uppehållstillstånd måste uppfylla kraven på grundläggande behörighet innan antagning kan ske (HF 7:29).

Grundläggande behörighet till kurser på avancerad nivå har den som genomgått utbildning på grundnivå eller har förutsättning att tillgodogöra sig utbildningen genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet (HF 7:30).

Behörighetskraven för fristående kurs framgår av kursplanen. För Högskolan gäller att för tillträde till kurser på avancerad nivå är den grundläggande principen att förkunskapskraven uttrycks i form av godkända kurser på grundnivå. För att student ska få tillträde till kurser på avancerad nivå krävs att han/hon ska ha genomgått kurser motsvarande 180 hp på grundnivå, varav minst 90 hp inom huvudområdet för studierna. Behörighetskrav för kurser på avancerad nivå, som utgörs av examensarbeten, bör vara kurs med examensarbete på grundnivå. På detta sätt säkerställs att den som avser att ta ut en examen på avancerad nivå inom ramen för studier på fristående kurser har en examen på grundnivå eller motsvarande kunskaper. Undantag härifrån kan medges av Högskolan. Utländska sökande som är i behov av beslut om uppehållstillstånd måste uppfylla kraven på grundläggande behörighet innan antagning kan ske.

För engelskspråkiga magister- och masterprogram som vänder sig till sökande utanför EU/EES-området gäller att den sökande i samband med anmälan ska styrka grundläggande behörighet för program på avancerad nivå (HF 7:29). Antagning kan också göras på villkor att full behörighet uppnås före utbildningens start.

2.3.3 Särskild behörighet.

De krav på särskild behörighet som ställs till utbildning på avancerad nivå ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse kunskaper från en eller flera högskolekurser eller andra villkor som är av betydelse för vad utbildningen eller för det yrkesområde som utbildningen förbereder för (exempelvis språkkunskaper i svenska och engelska). Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (HF 7:31). Högskolan får bestämma vilka krav som ska ställas. Beslut om vilka särskilda behörighetskrav som ska gälla för en viss utbildning ska framgå av utbildningsplan respektive kursplan.

Högskolans huvudprincip är att utbildning som inte vänder sig till nybörjare i högskolan kräver tidigare högskoleutbildning. För Högskolan gäller också att sökande som vid tidpunkten för anmälan inte uppfyller krav på särskild behörighet som är uttryckt som kunskaper från högskolekurser, kan bli antagen med villkor att behörighetskravet är uppfyllt senast när utbildningen påbörjas. Undantag härifrån kan medges av Högskolan. Utländska sökande som är i behov av beslut om uppehållstillstånd måste uppfylla kraven på särskild behörighet innan antagning kan ske.

För engelskspråkiga magister- och masterprogram som vänder sig till sökande utanför EU/EES-området gäller att den sökande i samband med anmälan ska styrka att eventuella särskilda behörighetsvillkor är uppfyllda.

2.4 Reell kompetens

Med reell kompetens avses den samlade kompetens en person har, oavsett hur den har uppnåtts och oavsett om formella betyg föreligger eller inte. Kunskaperna kan ha uppnåtts via äldre utbildningsformer, utländska utbildningar, arbetslivserfarenhet, via test eller på annat sätt. Den som saknar den formella behörigheten och vill återopa andra betydelsefulla kunskaper och erfarenheter kan ansöka om att bli bedömd utifrån sin reella kompetens. En sådan bedömning görs i varje enskilt fall för en specifik kurs eller utbildningsprogram i samband med antagningsarbetet. Om den sökande vid en sådan prövning bedöms ha förutsättningar att klara den sökta utbildningen ska han/hon anses ha reell kompetens för

utbildningen i fråga. Med reell kompetens avses således att den sökande har bedömts ha likvärdiga kunskaper som den som har fått sin behörighet på ett mer formellt sätt enligt kraven för grundläggande och/eller särskild behörighet (HF 7: 5, 8, 28 och 31). Minst tre år bör ha förflutit efter avslutat ungdomsgymnasium för att nödvändiga förutsättningar för reell kompetens ska anses föreligga.¹¹ Högskolan följer de av Sveriges Universitets- och Högskoleförbund (SUHF) antagna rekommendationerna för arbetet med att validera reell kompetens.¹²

2.5 Motsvarandebedömning

De regler och bedömningar som finns definierade i den nationella bedömningshandboken för antagning till högskoleutbildning tillämpas för all antagning till högskolans utbildningar.

2.6 Undantag från behörighetsvillkor

Om det finns särskilda skäl kan Högskolan göra undantag från något eller några behörighetsvillkor. Undantag ska göras om sökanden har förutsättningar att tillgodogöra sig den sökta utbildningen utan att uppfylla behörighetsvillkoren (HF 7:3). Den sökande ska själv ansöka om undantag. Saknas en sådan ansökan kan Högskolan i sitt beslut om behörighet ändå göra en prövning om undantag kan beviljas.

Undantag från kravet på svenska i grundläggande behörighet kan ges vid synnerliga skäl om den sökande har gymnasieutbildning eller motsvarande. Högskolan ger också generellt undantag från krav på svenska för grundläggande behörighet för utbildningar som i sin helhet ges på engelska eller annat främmande språk. Undantag från kravet på engelska i grundläggande behörighet kan ges för vissa kortare kurser av fortbildningskaraktär. Detsamma gäller om utbildningen endast i ringa omfattning använder sig av engelsk litteratur. Undantag från grundläggande behörighet kan ges om den sökande har tidigare godkända högskolestudier omfattande minst 60 hp. Generellt undantag genom kursstudier kan erhållas vid avslutade kurser om 60 hp i ett akademiskt ämne eller vid avslutade kurser om totalt 120 hp. Detta gäller kurser med undervisningsspråk på svenska. Undantagna är kurser med huvudsakligt inslag av konstnärligt utövande.

¹¹ SUHF REK 2009:2 Rekommendationer om bedömning av reell kompetens för grundläggande behörighet

¹² SUHF Valideringsrekommendationer - 2003

3. URVAL

3.1 Allmänt

Högskolan ska ta emot behöriga sökande så långt detta kan ske med hänsyn till det krav på hög kvalitet som gäller (HL 4:1). Om antalet utbildningsplatser på en utbildning inte räcker till alla behöriga sökande måste ett urval göras (HL 4:3). Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter (HF 7:12). De urvalsgrunder som får användas är angivna i författningstext och i riktlinjer från HSV (HF 7 kap, bilaga 3 och HSVFS)¹³. HiG beslutar, utifrån detta, om olika urvalsgrunder, platsfördelningen mellan dessa och urvalsförfaranden i övrigt för varje utbildning. Olika urvalsgrunder kan användas i kombination med varandra. Högskolan får i enstaka fall göra avsteg från nämnda regler. Detta får dock bara ske om en sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt angivna urvalsgrunder och om sökanden genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen (HF 7:16, 27 och 32). Om det finns särskilda skäl får HSV medge att Högskolan vid urval till en viss utbildning får göra en annan platsfördelning och fördela platserna på grundval av någon eller några av angivna urvalsgrunder. HSV medgivande kan avse ett eller flera bestämda antagningstillfällen (HF 7:15).

Högskolan ska undvika urval till utbildningar där man på förhand bedömer att samtliga behöriga sökande kan beredas plats. Sådan förhandsinformation har avgörande betydelse för studenternas studieplanering. När alla behöriga sökande kan antas kallas det för platsgaranti. För varje utbildning ska det i förväg beslutas om platsgaranti kan ges. Utgångspunkten är att platsgaranti ska tillämpas där det är möjligt med hänsyn till erfarenheter av tidigare söktryck. Vid tillämpning av platsgaranti krävs att den sökande är behörig, anmäler sig i föreskriven tid, svarar på antagningsbesked samt att antagning inte skett till högre prioriterat sökalternativ.

Vid Högskolan sker urvalet enligt ett antal fastställda urvalsmodeller som inrymmer olika urvalsgrupper. En sökande kan delta i fler urvalsgrupper vid urvalet. De som söker kurs/program efter sista anmälningssdag rangordnas efter den dag då anmälan inkom till högskolan. Syftet att främja och bredda rekrytering till utbildning vid Högskolan bör särskilt beaktas vid planering och beslut om urval till utbildning.

Behöriga sökande som saknar urvalsgrundande meriter, erbjuds en plats under förutsättning att alla med urvalsgrundande meriter har antagits. Sökande som inte kan konkurrera i betygs- eller provurvalen kan antas om det efter urval och inom föreskriven tid finns platser kvar. Urval inom gruppen sker genom lottning.

Student som följer ett utbildningsprogram har förtur till de kurser som ligger inom programmet. Förutsättningen är dock att studenten har gjort en anmälan till kurserna, uppfyller förkunskapskraven till kursen samt inom föreskriven tid tackat ja till erbjuden utbildningsplats. Vid valbara kurser inom programmet ska studenten antas till åtminstone det antal valbara kurser som krävs för uppnående av examensfordringarna. Programstudent som söker till valfria kurser inom programmet eller till kurser utanför det egna programmet konkurrerar om platserna på samma villkor som övriga, inte förtursberättigade sökande. För programstudenter, som exempelvis kan tillgodogöra kunskaper från tidigare högskolestudier och som därför inte kan eller behöver följa en given programstruktur, ska

¹³ Högskoleförordning (1993:100)

Högskoleverkets föreskrifter om grundläggande behörighet och urval (2009:1)

någon form av individuell studiegång överenskommas mellan student och utbildningsledare. I mån av plats och förutsatt att den särskilda behörigheten är uppfylld, finns möjlighet att antas till kurs som ligger inom program trots att den inte är utannonserad.

Vid meritprövning görs ingen åtskillnad mellan hp från fristående kurs och hp från kurs inom program eller hp från egen högskola och hp från annan högskola. Huvudregeln är att hp ska vara avklarade senast vid sista anmälningdag.

3.2 Grundnivå

3.2.1 Utbildning för nybörjare

Nybörjare i Högskolan utgör samtliga sökande till utbildning (utbildningsprogram och kurser) där den särskilda behörigheten inte avser krav på kunskaper från tidigare högskoleutbildning. Vid antagningen ska det finnas ett betygsurval och ett provurval. Urvalsgrunderna är betyg, resultat från högskoleprovet och av högskolan bestämda urvalsgrunder. De senare kan vara särskilda prov, kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen och andra för utbildningen sakliga omständigheter (HF 7:12, 20, 23).

Huvudregeln vid urval är att minst en tredjedel av platserna ska fördelas på grundval av betyg och minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet. Till vissa utbildningsprogram sker urvalet genom andra urvalsgrunder. Vid antagning till program är fördelningen betygs-/provgrupper angivet i aktuellt anmälningmaterial vid varje program (HF 7:13, 23). I och med att en del av utbildningsplatserna tillsätts med urval baserat på högskoleprovet ges möjlighet för den som inte har tillräckliga gymnasiebetyg att bli antagen till högskolestudier.

Därutöver får högst en tredjedel av platserna fördelas på grundval av de av högskolan bestämda urvalsgrunderna, så kallat alternativt urval. Detta ger möjlighet att tillämpa alternativa urvalsmetoder vid sidan om gymnasiebetyg och högskoleprovsresultat och avser andra särskilda prov, kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen eller andra för utbildningen sakliga omständigheter (HF 7:13 och 23). Syftet kan dels vara att främja och bredda rekryteringen till högskolan ur ett socialt och/eller etniskt perspektiv och dels att särskild förmåga eller arbetslivserfarenhet är värdefull att beakta vid urvalet. Alternativt urval kan till exempel ske genom bedömning av teoretiska/ praktiska prov, inlämnade arbetsprover och/eller intervju. Högskoleverket kan medge, att alternativt urval får användas som urvalskriterium i högre utsträckning än vad som anges ovan.

Vid antagning till en utbildning som leder till en konstnärlig examen får Högskolan fördela samtliga platser på grundval av särskilda prov eventuellt i kombination med andra urvalsgrunder (HF 7:14).

Vid antagning till en kurs som vänder sig till nybörjare får högskolan ge förtur åt sökande som redan är studenter vid högskolan (HF 7:17). För kurser inom grundnivån som vänder sig till nybörjare används, förutom betyg och högskoleprov, även avklarade högskolepoäng som urvalskriterium.

Högskolan får i enstaka fall göra avsteg från bestämmelserna om urvalsgrunder och platsfördelning. En sökande kan därmed i undantagsfall antas genom individuell prövning. Detta får dock ske bara om den sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt övriga urvalsgrunder. Den individuella prövningen kan också innefatta att den sökanden genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen (HF 7:16).

För att prövning ska ske krävs skriftlig motivering till varför ansökan om individuell prövning bör beviljas. Förutsättningarna för detta är att den sökande har uttömt de möjligheter som står till buds för att förbättra sin konkurrenssituation (exempelvis genom högskoleprovet), att den sökande är behörig till sökt utbildning samt att meritvärdet på betyg och/eller högskoleprov inte väsentligen skiljer sig från det som krävs för ordinarie antagning. En totalbedömning görs av skälen och meriterna i förhållande till den utbildning ansökan avser. En sådan prövning görs i varje enskilt fall och till ett specifikt anmälningstillfälle. Bedömningen sker under pågående antagningsarbete i enlighet med den ordning högskolan har bestämt (efter urval 1). Sökande kan åberopa individuell prövning som urvalsgrund till samtliga av högskolans utbildningar. Bedömningen av de omständigheter som sökande anför ska ske vid Högskolan.

Vid HiG tillämpade urvalsmodeller och urvalsgrupper framgår av bilagorna 1 och 2.

3.2.2 Utbildning för andra än nybörjare

Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter. Urvalsgrunderna är tidigare utbildning. Därutöver kan Högskolan bestämma att tillämpa andra urvalsgrunder såsom andra särskilda prov samt kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen och andra för utbildningen sakliga omständigheter. Högskolan kan även i det senare fallet bestämma vilken platsfördelning som ska göras (HF 7:26 och 23).

Högskolan får i enstaka fall göra avsteg från bestämmelserna om urvalsgrunder och platsfördelning. En sökande kan därmed i undantagsfall antas genom individuell prövning. Detta får dock ske bara om den sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt övriga urvalsgrunder. Den individuella prövningen kan också innefatta att den sökande genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen (HF 7:27).

Urval till utbildningar som inte vänder sig till nybörjare i Högskolan avser främst kurser. Normalt används avklarade högskolepoäng för urval till kurser av fortsättnings- och fördjupningskaraktär inom grundnivån. I undantagsfall kan yrkesverksam tid användas som urvalskriterium. Sökande placeras i en eller flera urvalsgrupper (se bilaga 2).

3.3 Avancerad nivå

Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter. Urvalsgrunden är vanligtvis tidigare utbildning. Därutöver kan Högskolan bestämma att tillämpa andra urvalsgrunder såsom andra särskilda prov samt kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen och andra för utbildningen sakliga omständigheter. Högskolan kan även i det senare fallet bestämma vilken platsfördelning som ska göras (HF 7:32). Urval grundat på tidigare utbildning görs som regel genom summering av antalet avklarade högskolepoäng generellt. Vid bedömning av utländska universitetsstudier tas hänsyn till utbildningens längd, nivå, ingående kurser samt betyg. Yrkesverksam tid inom område som sökandes tidigare högskoleutbildning avser kan utgöra grunden för urvalet i vissa fall (företrädesvis på utbildningsprogram på avancerad nivå inom vårdområdet).

Högskolan får i enstaka fall göra avsteg från bestämmelserna om urvalsgrunder och platsfördelning. En sökande kan därmed i undantagsfall antas genom individuell prövning. Detta får dock ske bara om den sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt övriga urvalsgrunder.

Vid HiG tillämpade urvalsmodeller och urvalsgrupper framgår av bilagorna 1 och 2.

4. SÄRSKILDA ANTAGNINGSFRÅGOR

4.1 Studiernas påbörjande

Den som är antagen till ett utbildningsprogram eller en kurs ska påbörja studierna den termin som avses i beslutet om antagning. Registrering vid utbildningens start är obligatorisk för att få delta i undervisning och tentamina. Den som tidigare varit registrerad på ett program/en kurs kan inte antas till samma program/kurs igen. Istället får den sökande registrera om sig.

4.2 Anstånd

Den som är antagen, men inte kan påbörja studierna vid aktuell tidpunkt kan medges anstånd med studiestarten om det finns särskilda skäl (HF 7:33).¹⁴ Särskilda skäl kan vara sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter, exempelvis vård av barn, studentfackliga uppdrag eller uppskjuten ledighet enligt lagen om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning.¹⁵ Skälet ska avse den sökande och vara av den art att denne själv inte kunnat råda över det. Det ska ha uppkommit efter anmälningstidens utgång eller om det uppkommit tidigare vara sådant att sökanden inte insett eller bort inse att det skulle förhindra att studierna påbörjas. Anståndstiden får uppgå till högst 18 månader om det inte finns synnerliga skäl för längre tid. Anstånd med studiestart kan beviljas för studerande som sökt i tid och antagits till program i urval eller som reserv. Ett beslut om anstånd får förenas med villkor om anmälan inför den tidpunkt som studierna ska påbörjas (HSVFS 1999:1 §§ 1-2). Högskoleverket meddelar närmare föreskrifter om anstånd.

I de fall som studieavgift redan har erlagts för första terminen när anståndet beviljas görs ingen återbetalning utan avgiften gäller för den första terminen när platsen tas i anspråk.

Högskolan beviljar inte längre anstånd för frivillig svensk militärtjänstgöring som var fallet för den tidigare svenska totalförsvarsplikten.

4.3 Studieuppehåll

Högskolan får i enskilda fall medge att den som är antagen till utbildningsprogram på grundnivå eller avancerad nivå vid högskola får fortsätta sina studier efter studieuppehåll (HF 7:33).¹⁶ Om det finns särskilda skäl kan en student medges att få fortsätta sina studier efter studieuppehållet (studieuppehåll med platsgaranti). Särskilda skäl kan vara sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter som t ex vård av barn eller studentfackliga uppdrag. Högskoleverket meddelar närmare föreskrifter om studieuppehåll.

I de fall en student är skyldig att betala studieavgift och har betalat för den termin uppehållet gäller, görs ingen återbetalning utan avgiften gäller för terminen närmast efter studieuppehållet.

4.4 Studieavbrott

Student som lämnar studierna utan att ansöka om studieuppehåll anses ha avbrutit studierna. Student som meddelat avbrott på kurs inom tre veckor efter kursens start kan anmäla sig till samma kurs på nytt. Om avbrott meddelats senare än tre veckor efter kursstart kan endast omregistrering ske. Den som avbrutit studierna får återkomma i utbildningen om det finns ledig plats i aktuell årskurs. Deltagande i undervisning eller individuell handledning en senare termin kan bara tillåtas i mån av plats och resurser. Student som återkommer efter studieuppehåll liksom

¹⁴ [Blankett Ansökan om anstånd](#)

¹⁵ [Lag om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning \(SFS 1974:981\)](#)

¹⁶ [Blankett Ansökan om studieuppehåll](#)

student som beviljats övergång eller annan antagning till senare del av program har företräde framför student som avbrutit sina studier.¹⁷

Återbetalning av studieavgift vid avbrott kan beviljas om studenten av särskilda skäl är förhindrad att delta i utbildningen (SFS 2010:452 12 §).

4.5 Poängbegränsning/takvärden och parallellläsning

En sökande får antas till högst 45 hp per termin och kvarstå i andra urval till högst 210 hp (vari ingår hp dit antagning skett). Till sommarkurser får en sökande antas till högst 22,5 hp.¹⁸ För antagningar till antagningsomgångar som vänder sig till internationella sökande (IK) är takvärdet 45 hp.¹⁹ Efter ansökan kan en högre individuell poänggräns undantagsvis erhållas (utökat studieåtagande). Detta förutsätter dock att studier har bedrivits tidigare på Högskolan och att inga resttentamina föreligger från dessa tidigare studier. När ordinarie urval skett och lediga platser föreligger, krävs det inte något beslut om parallellläsning.

4.6 Antagning till senare del av program

Student som har genomgått utbildning som motsvarar programmets kurser under tidigare termin/-er, det vill säga uppfyller behörighetsvillkoren för motsvarande program, får utan att ansöka om nybörjarplats medges antagning till senare del av program. Anmälan till senare del av program kan göras under hela läsåret dock senast sista anmälningssdag och avser nästkommande termins studier. Antagning till senare del av program görs inte under pågående termin utan vid terminsskifte och då endast i mån av plats.²⁰

Den som är skyldig att betala anmälningssavgift måste även betala avgift vid anmälan till senare del av program.

4.7 Reservantagning/kompletterande antagning

Antagning till både utbildningsprogram och kurser sker i två urval, dock inte för sommarkurser samt magister-/masterprogram där ett urval sker. Den ordinarie antagningen ska avslutas med en kompletterande efterantagning om det behövs för att uppnå det önskade antalet studenter på ett utbildningsprogram eller en kurs. Den kompletterande antagningen för program och kurser genomförs vid den centrala antagningsenheten och reservantagning av akademi. Kompletterande antagning/reservantagning för utbildningsprogram och kurser pågår till sista registreringsdag eller så länge det är möjligt med hänsyn till aktuell utbildning. Överintag görs för att kompensera förväntat bortfall, eftersom det är angeläget att sökande får så tidigt besked som möjligt om antagning. I första hand ska de personer antas som förtecknats som reserver (i den ordning de finns förtecknade på reservlistorna och i aktuell urvalsgrupp). I andra hand antas övriga behöriga sökande om antalet reserver inte är tillräckligt.

4.8 Svarskrav

Besked om antagning respektive reservplacering fordrar svar enligt de anvisningar som finns i anmälningssmaterial och på antagningsbesked. För sent inkommet eller uteblivet svar medför att den sökande förlorar sin plats eller reservplacering. Vid uteblivet Ja-svar eller takstrykning kan den sökande göra en återanmälan och konkurrera om eventuella lediga platser med en sen anmälan.

¹⁷ Blankett Anmälan om studieavbrott

¹⁸ Reviderade rekommendationer rörande antagningssystemet NyA (SUHF oktober 2007)

¹⁹ Rekommendationer om antal sökalternativ och takvärde för antagning i IK-omgångar (SUHF 2009:5)

²⁰ Blankett Anmälan till senare del av program eller byte av inriktning inom program
Blankett Anmälan till senare del av program – Lärarutbildning

4.9 Sen anmälan

Sökande efter sista anmälningssdag har möjlighet att bli antagen i mån av plats. Om det inte finns särskilda skäl behandlas en sen anmälan till kurs eller program efter dem som inkommit i tid. Det innebär att antagning kan bli aktuell först sedan alla reserver erbjudits plats.

Vid sent inkommen anmälan görs ingen meritvärdering utan behöriga sökande rangordnas efter ankomstdatum och placeras efter alla sökande som anmält sig i tid. Om anmälan inte är fullständig vid inlämnandet rangordnas sökande efter den dag då behörigheten styrks. Eventuell platsgaranti gäller inte.

4.10 Inställande av utbildning

Kurser och program kan ställas in före urval, det vill säga innan ett antagningsbesked skickas ut. I undantagsfall kan utbildning ställas in i ett senare skede. Detta förutsätter att särskilt förbehåll om detta är angivet i antagningsbeskedet (återkallelseförbehåll). Även i utbildningskatalogen ska det finnas ett generellt förbehåll med innebörden att Högskolan förbehåller sig rätten att ställa in utbildningar om inte tillräckligt många deltagare finns. Om utbildning ställs in efter urval ska student erbjudas ett likvärdigt alternativ.

4.11 Byte av utbildningsplats

Byte av utbildningsplats får inte ske mellan HiG och annan högskola. Detta gäller även byte av utbildningsplats mellan två eller flera antagna inom HiG.

4.12 Komplettering av betyg

Betyg i kurs/ämne som krävs behörighet medräknas alltid (behörighetskomplettering). Om sökande i sitt slut-/avgångsbetyg har betyg som räcker för behörighet i kursen/ämnet och vill tillgodoräkna komplettering ersätts betyget i kursen/ämnet med det nya betyget. Betyg i utökade kurser räknas bara med i jämförelsetalet om det krävs för behörighet. Högre betyg som ersätter betyg i kurser/ämnena i slutbetyg/avgångsbetyg får tillgodoräknas (utbyteskomplettering). Betyg i kurser/ämnena, dock inte lokala kurser, som inte finns i slut-/avgångsbetyg kan medräknas om det är till fördel för den sökande (tilläggskomplettering).

4.13 Likvärdiga meriter

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval göras genom prov eller intervjuer eller genom lottnings. Urval genom prov eller intervjuer får dock inte göras efter det att lottnings har använts.

4.14 Förhållande mellan behörighets- och examensbedömning

Vid beslut om antagning sker ingen examensprövning. Exempelvis sker ingen prövning av tidigare utbildning som gäller som särskild behörighet till viss utbildning, även ska kunna tillgodoräknas inom examen.

4.15 Förtur

Student på utbildningsprogram har förtur till de kurser som rekommenderas inom respektive program, om studierna bedrivs i den ordning som rekommenderas i utbildningsplanen. Huvudregeln är att programstudenter ska beredas plats på sitt förstahandsval, där det är möjligt med hänsyn till tillgängliga platser och ekonomiska resurser. Om urval ändå blir nödvändigt baseras det på akademiska poäng.

4.16 Överintag

Olika stora överintag görs för att kompensera det bortfall av antagna som i olika stor omfattning sker vid terminsstart.

4.17 Bedömning vid annan högskola²¹

Om en sökande bedömts vara:

- grundläggande behörig vid en annan högskola, godtas denna bedömning av HiG för utbildning på samma nivå.
- särskilt behörig för en viss utbildning som vänder sig till nybörjare, på grundval av formella meriter eller motsvarandebedömning, godtas denna bedömning av HiG för utbildning med samma behörighetskrav.
- särskilt behörig för en viss utbildning som kräver tidigare högskolestudier, på grundval av formella meriter eller motsvarandebedömning, godtas normalt denna bedömning av HiG för utbildning med likartade förkunskapskrav.
- särskilt behörig för en viss utbildning på grundval av den reella kompetensen, godtas denna bedömning normalt av HiG för behörighet till utbildning med likartat innehåll.

²¹ Reviderade rekommendationer rörande antagningssystemet NyA (SUHF oktober 2007)

5. ÖVRIGT

5.1 Överklagande

Till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) får nedanstående beslut överklagas (HF 12:2):

- beslut om att sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå och beslut att inte göra undantag från behörighetsvillkoren
- beslut att inte bevilja den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå anstånd med att påbörja studierna eller att få fortsätta sina studier efter studieuppehåll
- beslut att stänga av den som inte betalat studieavgift

Skrivelsen ställs till Överklagandenämnden för högskolan men skickas till den adress som anges i beslutet som överklagas. Skrivelsen ska ha inkommit inom tre veckor från den dag den sökande fått del av beslutet. Om högskolan står fast vid beslutet vidarebefordras ärendet tillsammans med ett yttrande till ÖNH. Den klagande delges högskolans yttrande och har möjlighet att kommentera det till ÖNH inom viss tid. Beslut av Överklagandenämnden kan inte överklagas.

Antagningsbeslutet i övrigt kan inte överklagas. Den som är missnöjd med andra delar av antagningsbeskedet än de som avser behörighet kan inte överklaga i juridisk mening. Detta till trots finns ändå möjlighet att begära omprövning hos HiG. Omprövning kan även ske i fråga om t ex för sent inkommen anmälan, komplettering av meriter och svar, beslut att inte antas till senare del av program, felräkning av meritvärde eller då någon anser att en korrekt bedömning inte har gjorts enligt gällande regler. Om det är uppenbart, att ett fel har gjorts, kan det rättas till efter ett muntligt påpekande från den sökande. Om den sökande vill få sitt ärende omprövat måste begäran lämnas skriftligt inom tre veckor från den dag den sökande fått del av beslutet.

5.2 Övergångsregler

Den som före den 1 juli 2010 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till grundläggande högskoleutbildning respektive för tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå skall även därefter anses ha grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå. För den som före den 1 juli 2008 anses ha sådan grundläggande behörighet som avses i 7 kap. 7 § i dess lydelse före den 1 januari 2008 gäller detta dock längst till och med den 31 december 2011.²²

Tidigare kunde man bli grundläggande behörig genom den så kallade 25:4-regeln. Denna är borttagen från och med 1 juli 2008 men övergångsregler tillämpas. Den som är född senast 1983 och som före den 1 juli 2008 hade kunskaper i svenska och engelska som motsvarade svenska B och engelska A samt 4 års arbetslivserfarenhet på minst halvtid har grundläggande behörighet till och med den 31 december 2011. Det innebär att man kan utnyttja denna behörighetsgrund om man söker till högskolan senast i april 2011, för att börja studera hösten 2011.

²² [Förordning om ändring i förordningen \(2006:1054\) om ändring i högskoleförordningen \(1993:100\) \(SFS 2007:666\)](#)

BILAGOR TILL ANTAGNINGSORDNINGEN

Urvalsmodeller

Bilaga 1

Modell 1 (BKP2010)

Förtur för programstudenter 100% av platserna, därutöver fördelas platserna på övriga fristående sökande med 50% betyg och 50% högskoleprov

Modell 2 (BG2010)

Platserna fördelas 50% betyg och 50% högskoleprov

Modell 3 (KPHPGR eller KHPAV)

Förtur kurs inom program högskolepoäng + högskolepoäng grundnivå 1-165 hp eller förtur kurs inom program högskolepoäng + högskolepoäng avancerad nivå 30 -285 hp

Förtur för programstudenter som söker med akademiska poäng 100%, därutöver fördelas resterande platser på fristående sökande

Modell 4 (PR2010)

Platserna fördelas 60% betyg och 40% högskoleprov

Modell 5 (HIGAU2)

67% fördelade på vanliga urvalsgrupper (BI, BII, BIII, BIV ,HP) och 33% fördelat på alternativt urval (1/3)

Modell 6 (HIGAU)

50% fördelat på vanliga urvalsgrupper (BI, BII, BIII, BIV ,HP) och 50% fördelat på alternativt urval

Modell 7 (ALTURV100)

100% alternativt urval

Urvalsgrupper

Bilaga 2

Vid antagning till utbildning vid Högskolan delas de sökande in i urvalsgrupper. De sökande kan placeras i en eller flera av grupperna fr o m ST2010 och HT2010.

BI. Slutbetyg från gymnasieskolans program, utan komplettering

BII. Slutbetyg från gymnasieskolans program, med komplettering

BIII. Sökande med utländska gymnasiebetyg, med undantag för dem som gått IB, EB, har åländsk gymnasieutbildning eller läst vid Lycée Internationals svenska sektion.

BIV. Sökande som studerat vid folkhögskola och fått ett studieomdöme.

HP. Giltigt högskoleprovsresultat. För att en sökande ska kunna tillhöra denna urvalsgrupp krävs att hon/han har ett resultat på högskoleprovet om minst 0,1 poäng.

ÖS. Övriga sökande som uppfyller kravet på behörighet men saknar meritvärde. Övriga sökande tilldelas platser sedan sökande med meritvärden antagits.

HPGR. Vid ansökan till kurs på grundnivå räknas varje högskolepoäng fr o m 1 högskolepoäng och upp till 165 högskolepoäng.

HPAV. Vid ansökan till kurs på avancerad nivå samt till program som inleds på avancerad nivå räknas varje högskolepoäng fr o m 30 högskolepoäng och upp till 285 högskolepoäng.

DA. Direktantagna och förtur p g a särskilda skäl

PG. Platsgaranti

KP. Kurs inom program

AU. Alternativt urval

SA. Sen behörig anmälan, rangordning efter datum då fullständig anmälan inkommit

EA. Efteranmälan, rangordning efter datum då fullständig anmälan inkommit (efter urval 2)